

SU ŽALGIRIU – UŽ LIETUVĄ!

ŽALGIRIS

Laivyno didybė liko tik kapitonų prisiminimuose

Pasaulio jūras ir vandenynus išmaišęs tolimojo plaukiojimo kapitonas Juozas LIEPONIUS nebetiki, kad Lietuvai dar kada nors pavyks turėti tokį įspūdingą laivyną, koku ji pelnytai didžiavosi Nepriklausomybės atkūrimo aušroje. „Į tą pačią upę du kartus neįbrisi“, - konstatuoja klaipe dietis ir apgailėstauja dėl daug šaliai kainavusio, o jūrininkams net ir pražūtingo pirmųjų valstybės vadovų netoliaregiškumo.

R Darius ČIUŽAUSKAS
„Respublikos“ žurnalistas

J.Lieponius pasaulio jūrose ir vandenynuose plaukiojo apie 35 metus. Šiuo metu 61 metų klaipe dietis jau ketverius metus vadovauja Jūrų kapitonų klubui, yra laivybos ekspertas, jo kompetencija abejonių nekelia - nuolat užsienio kompanijų kviečiamas atlikti techninės laivų priežiūros.

Uostamiestyje veikiantis Jūrų kapitonų klubas vienija 67 narius, jų amžius nuo 37 iki 80 metų. Nors kapitonus turi net patys mažiausi laiveliai, priešingai nei kaimynai, lietuviai nesivaiko masiškumo, tad visi klubo nariai yra tik tolimojo plaukiojimo kapitonai, daugiau ar mažiau žinomi jūrininkai.

„Kapitonas - tai vardas iki gyvos galvos. Ypač jūrinėse valstybėse. Net jei žmogus jau daugybę metų neplaukioja, į jį vis tiek kreipiamasi ne vardu, o kapitonu“, - tikina J.Lieponius.

Jo teigimu, būtent todėl savo gyvenimą jūrai bei laivams paaukojęs seniesiems Lietuvos kapitonams ir yra skaudžiausia matyti, ką gimtoji šalis savo pačios rankomis padarė su savo laivynu. Prieš du dešimtmečius, Nepriklausomybės pradžioje, Lietuva turėjo kone pusę tūkstančio laivų, o jos okeaninis laivynas buvo vienas didžiausių visame pasaulyje.

Klaipe dos jūrų uoste bazavosi didžiulis žvejybos laivynas. Prie krantinių švartavosi okeaniniai žvejybos laivai, dideli transportiniai refrižeratoriai ir net plaukiojančios žvejybos bazės. Uoste buvo statomi ir remontuojami laivai, atsirado konservų, taros, kitų su žvejybos pramone susijusių gamyklų. Apie uostą formavosi ir visa miesto infrastruktūra, pramonės šakos.

Kas nutiko laivynui, geriausiai iliustruoja apie 160 laivų valdžios valstybinės žvejybos įmonės „Jūra“ pavyzdys. Prasidėjus privatizacijai, jie išnyko lyg mostelėjus burtininko lazdele - vieni pusvelčiui parduoti, kiti supjaustyti ar paprasčiausiai pavogti. O pati įmonė skandalingai bankrutavo.

Senus jūrininkus džiugina tik tai, kad jūrų uostui pavyko atgimti. Senąjį primena tik pasikeitusios, tačiau likusios laivų remonto ir statybos įmonės. Pastarosios kitados be darbo paliko tūkstančius klaipe diečių, o dabar pačios sunkiai randa kvalifikuotų darbuotojų.

Ant kojų atsistoti pavyko ne visiems. Labiausiai apraudami žvejai,

kurių lieka vis mažiau, tad greitai juos teks įtraukti į Raudonąją knygą. Tai liudija ir pagrindinė pasikeitusio Klaipėdos valstybinio jūrų uosto veikla - pačių įvairiausių krovinių krova. Tai patvirtina, jog tiek uostas, tiek visa Lietuva gyvena iš tranzito.

- Kapitone, jūs kaip niekas geriau žinote, ar dar galima Lietuvą vadinti jūrine valstybe, ar tik valstybe prie jūros?

- Kad ir kaip ten būtų, esame jūrinė valstybė. Pastaraisiais metais valdžia atsisuko į jūrininkus, jūrinį verslą, susirūpino jūrinės valstybės įvaizdžiu. Nesakau, kad daroma labai daug ir konkrečiai. Tačiau požiūris yra labiau teigiamas, o ne tik koks dažniausiai būna prieš rinkimus. Bent man taip atrodo. Aišku, dėmesio jūrininkams dar labai trūksta.

- Prieš Nepriklausomybės atkūrimą Lietuvos laivynas buvo labai įspūdingas. Atgavome laisvę ir jį beveik visą praradome. Niekas jo iš mūsų neatėmė, o viską padarėme patys, savomis rankomis.

- Du kartus į tą pačią upę neįbrisi. Matyti, kas tada buvo daroma su mūsų laivynu, buvo labai skaudu ir gaila. Tuometinių šalies vadovų netoliaregiškas požiūris padarė daug blogo, daug jūrininkų paliko be duonos kąsnio. Pritrūko valstybinio požiūrio, kur ir kaip panaudoti sukurtą bazę bei turimas lėšas, kad ir dabar visu tuo būtų galima naudotis.

Viso to pavyzdys yra gelbėjimo laivas „Šakiai“. Jį padarė iš rusiško žvejybinio laivo, sukūšo milijonus. Nežinau, kiek sąžiningai, bet tai jau detalės. Nors tuo metu Klaipėdos uoste buvo tikras gelbėjimo laivas, galingas ir statytas Suomijoje. Laivas priklausė valstybei, Uosto direkcija buvo valstybės, bet trumparegiškas požiūris nulėmė, kad iš vienos valstybės kišenės jis nebuvo perdėtas į kitą. Pardavė nežinia kur, nežinia kam ir nežinia už kokius pinigus. O tai buvo tikras gelbėjimo laivas, kokio iki šiol mūsų regione nėra. Ir dar dabar būtų.

- Bet juk Lietuva yra artojų kraštas, gal todėl mes jūrininkų reikalų ir nesuprantame?

- Nepriklausomybės pradžioje taip ir atrodė, nes būtent toks valstybės vadovų požiūris ir buvo. Da-

bar jis pradėjo keistis ar bent jau taip deklaruojame.

- Ar Lietuva pajėgi atgaivinti sužlugdytą laivyną? Gal tai tik bergždžios svajonės?

- To, kas buvo, tikrai nebebus. Viskas priklauso nuo daugybės faktorių. Nuo ekonominės situacijos ne tik šalyje, bet ir pasaulyje, ar dabar ir ateityje apskritai bus reikalingas toks laivynas. Koks bus mūsų valdžios noras - tikras ar tik proginis, kaip kartais atrodo. Da-

▶ Laivai plaukioti gali ne tik prie savo krantų. Būtent tokio toliaregiškesnio požiūrio ir pritrūko pirmiesiems valstybės vadovams

bartinė valdžia lyg ir nusiteikusi teigiamai, bet laikas bėga. Ateis kiti vadovai, tad ir nežinau, ar jie taip pat galvos.

Reikia ne tik teisingo valdžios požiūrio, bet ir sąlygų bei įstatymų. Juk kiek pasaulyje kad ir nedidelių valstybių gyvena iš jūrinio verslo. Laivai plaukioti gali ne tik prie savo krantų. Būtent tokio toliaregiškesnio požiūrio ir pritrūko pirmiesiems valstybės vadovams. Jiems atrodė, kad dideli laivai Lietuvai nereikalingi, tačiau niekas nesusimąstė ar nenorėjo susimąstyti, kad jie pinigūs šaliai gali uždirbti užsienyje. Būtų ir jūrininkams darbo, o valstybei - prestižas ir pelnas, juk ne vien iš idėjos reikia dirbti.

O faktą, kad padaryti galime, įrodėme pastatydami Šventosios uostą. Kad tai buvo padaryta nemokėsiškai ir išmesti milijonai litų į balą - kitas dalykas. Juk niekas nepradeda statyti namo nuo stogo, o ne nuo pamatų.

- Vadovaudamas Jūrų kapitonų klubui tikriausiai esate išklaušęs ne vieno patyrusio jūrininko nuoskaudas?

- Vyresnio amžiaus kapitonai labai išgyvena dėl to, kas įvyko. Jiems skaudu ir ta širdgėla aiškiai matyti. Dalis žmonių tiesiog ne-

spėjo susiorientuoti situacijoje. Apsmaudu, bet, kaip sakoma, viskas ateina ir praeina. Na, o jaunesni kapitonai greičiau prisitaikė. Tik gaila, kad jiems tenka dirbti ne Lietuvos valstybei, o svetimiejiems.

- Kiek Lietuvos kapitonų dirba su kitų valstybių vėliava plaukiojančiuose laivuose?

- Du trečdaliai, o gal ir daugiau.

- Tai Lietuvos kapitonai pasaulyje yra vertinami.

tikrino. Mokėdami atlyginimą pervesdavo viena kita šimtaine dolerių daugiau. Aš sakau, kad per daug. O man atsako, kad negali būti, viskas gerai. Ir tik išdirbus trejus metus prisipažino, kad taip buvau tikrinamas. Žiūrėjo net į smulkmenas.

O dabar mūsų kapitonai plaukioja 150-200 tūkst. tonų talpinančiais tanklaiviais, galingais konteineriniais laivais ir dirba didelėse kompanijose. Prasimušė ir yra vertinami. Tai tikrai džiugina.

Egidijaus Janušausko nuotr.

▶ PRISIDIRBOME. Tolimojo plaukiojimo kapitonas Juozas Lieponius liūdnai konstatuoja, kad tokio laivyno, koku Lietuva pelnytai didžiavosi Nepriklausomybės pradžioje, tikrai nebeturėsime

- Vertinami kaip geri ir aukšto lygio specialistai. Paimkite bet kokio mūsų universiteto diplomą ir nuvažiuokite į užsienį. Jo nepripažins ir teks mokytis iš naujo ar viską perlaikyti. O mūsų diplomai tinka. Patikrina kvalifikaciją ir gali dirbti.

Aišku, iš pradžių žiūri labai priekabia. Prisimenu, kaip mane

- Tai gal mes ir valstybėje nemokame padaryti tvarkos, kaip kitados nemokėjome susitvarkyti su savo laivynu?

- Iš principo tokią paralelę galima daryti. Kartais mes per daug vadovaujamės emocijomis, nepatylime, kai reikia patylėti, išsišokame, nors to nereikėtų daryti. Tokiais atvejais svarbiausias turėtų būti blaivaus proto balsas.

- Jei šalies valdžia jį išgirs, galime tikėti, kad valstybė atsigręš į jūrą?

- Turėtų. Dabartinė tendencija, jei ji išliks, juda teisinga kryptimi. Jau pamažu bendradarbiaujame su Vyriausybe aukščiausiu lygiu. Mus pradeda vėl vertinti. Labai teigiamas yra Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos ir jos vadovų požiūris. Nuoširdus, o ne koks apsimestinis, tik parodomasis. Junta ma, kad yra noras padėti.

INFORMACIJA

Mūsų šalies jūrinio laivyno nykimą ar sunaikinimą puikiai iliustruoja 1991 metų rugsėjo mėnesį įkurtos Lietuvos valstybinės žvejybos laivyno įmonės „Jūra“ istorija. Taip atkūrus Nepriklausomybę pervadintas gamybinis susivienijimas „Litrybprom“, kurį sudarė tralerių, okeaninis ir refrižeratorių laivynai. „Jūra“ turėjo 21 mažąjį, 52 vidutinius ir 46 didžiuosius tralerius, penkias plaukiojančias bazes ir keturis refrižeratorius. Dar 1990 metais

„Litrybprom“ dirbo 10,7 tūkstančiai žmonių.

Nesugebėjusi prisitaikyti prie naujų ekonominių sąlygų ir padedama įvairiausio plauko politikų, valdininkų, verslininkų bei nusikaltėlių, viena iš stambiausių Lietuvos įmonių žlugo.

„Jūros“ laivų ir darbuotojų skaičius nuolat bei labai sparčiai „tirpo“, per metus vien pastarųjų atleisdavo net po kelis tūkstančius. 1998 metais galutinai bankrutavusioje ir

likviduojamoje įmonėje buvo likę tik 18 darbuotojų. Iš juridinių asmenų registro „Jūra“ išregistruota 2001 metais.

Su Lietuvos vėliava plaukiojančių laivų vis mažėja. 2014 metų spalio 1 d. Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre buvo įregistruoti 108 laivai - 9 transportiniai refrižeratoriai, 28 krovininiai, 8 ro-ro keleiviniai keltai, 47 žvejybiniai, 10 vilkikų ir 6 specialiosios paskirties.

Eltos vadovė Magdalena Avietėnaitė

Magdalena Avietėnaitė yra viena iškiliausių Lietuvos Respublikos (1918-1940) moterų. Ji buvo bene vienintelė moteris, prieškario Lietuvoje užėmusi aukštąsias pareigas valstybės aparate. Nuo 1920 m. M.Avietėnaitė dirbo Užsienio reikalų ministerijoje (URM). Pradėjusi darbą kukliomis pareigybėmis, vėliau ji tapo Eltos vedėja, Spaudos biuro, Spaudos departamento direktore. Per jos rankas pereinavo visa informacija apie Lietuvą iš užsienio, jos vadovaujamas departamentas garsino Lietuvą pasaulyje.

Anelė BUTKUVIENĖ

M.Avietėnaitė gimė 1892 m. Marijampolės apskrityje Brazavo kaime, ūkininkų Magdalenos Paulionytės ir Adomo Avietėno šeimoje. Pragyvenimo sąlygos carinės priešpaudos engiamoje Lietuvoje buvo sunkios ir Avietėnai su šeštus metus einančia dukrele Magdute 1897 m. emigravo į JAV. Šeima įsikūrė Masačusetso valstijos Vusterio mieste netoli Bostono. JAV gimė antroji dukra Izabelė. A.Avietėnaitė buvo daug platesnio akiračio asmuo negu dauguma lietuvių imigrantų į JAV. Lietuvoje daraktoriavęs, platinęs draudžiamą lietuvišką spaudą, jis vertino išsilavinimą ir abi mergaites leido į mokslą.

Jaunoji Magdute buvo gabi ir 1909 m. su pagyrimu baigė aukštesniąją Vusterio mokyklą. Lietuviškos Vusterio parapijos klebonas atėjęs pas mergaitės tėvą pasakė: „Adomai, jeigu tu neleisi toliau mokytis savo dukters Magdalenos, padarysi didelę nuodėmę.“ Mergaitės tėvai ryžosi labai rizikingam žingsniui. Jie užstatė nekilnojamoji turtą ir, paėmę iš banko paskolą, išleido Magdalena studijuoti į Šveicariją - į Ženevos universitetą.

Universitete mergina studijavo literatūrą ir filosofiją. Studijų metais susipažino su didžiąja savo gyvenimo meile rumunu Michaeliu Serbanu de Cernesti, Ženevos universitete rengusiu žemės ūkio mokslų doktoratą. Jaunuoliai kūrė bendros ateities planus. 1914 m. vasaros pradžioje su universiteto licenciatu diplomu M.Avietėnaitė grįžo į JAV. 1914 m. rugpjūčio 1 d. prasidėjo Pirmasis pasaulinis karas. Michaelis buvo pašauktas į veikiančiąją armiją, jaunuolių ryšiai kuriam laikui nutrūko.

Grįžusi į Vusterį, Magdalena pasinėrė į lietuvišką veiklą, nors su savo gebėjimais, žiniomis galėjo rasti daug pelningesnę, prestižinę darbą. Jos tautiškumo jausmas buvo labai stiprus ir lietuviybės reikalai jai visą gyvenimą buvo patys reikšmingiausi. Ji tapo Vusteryje leidžiamo laikraščio „Amerikos lietuvis“ redaktore. Vadovaujant M.Avietėnaitėi, leidinio lygis labai išaugo, ji pati parašė nemažai straipsnių iš einamosios politikos, istorijos. 1917 m. istorinių straipsnių pagrindu išleido dvi knygas „Didžioji Prancūzijos revoliucija“ ir „Istorija Europos tautų, dalyva-

► Magdalena Avietėnaitė

vusių didžiojo karė“. Abi knygos dedikuotos Michaeliui. Norėdama padėti prasilavinti tautiečiams, parašė anglų, prancūzų, vokiečių kalbų vadovėlius, knygą moterims apie namų ruošą, išspausdino anglų kalba leidinį apie Lietuvą.

Nors Magdalena veiklos netrūko, jai norėjosi didesnių darbų, nes Vusteryje jos intelektui, erudicijai nebuvo galimybių visiškai atsiskleisti. Tokia galimybė atsirado, kai 1918 m., paskelbus Vasario 16-oios Aktą, Lietuvoje prasidėjo valstybės aparato kūrimo darbai. Lietuvos politikai kreipėsi į savo tautiečius, gyvenančius JAV, prašydami pagalbos. Dirbti Lietuvos informacinėje ir diplomatinėje tarnyboje atvyko M.Avietėnaitė, Bronius Balutis, Tomas Naruševičius. Tada galutinai išsiskyrė Magdalena ir Michaelio gyvenimo keliai. Ji atsiskak asmeninės laimės ir pasirinko darbą Lietuvai.

1939 m. išleistame LR užsienio reikalų ministerijos žinyne chronologine seka surašytos M.Avietėnaitės pareigybės nuo 1920 m.: URM vertėja, šifruotoja ir slaptojo archyvo tvarkytoja, URM konfidencialioji sekretorė, Lietuvos telegramų agentūros (ELTA) vedėja, Spaudos biuro viršininkė, Spaudos departamento direktorė. Ypač sudėtinga buvo vadovauti Eltai, nes trūko kvalifikuotų darbuotojų, techninių priemonių. Didžiausias darbo krūvis tekdavo vadovei, nes ji gerai mokėjo anglų, vokiečių, prancūzų kalbas, turėjo žurnalistinio darbo patirtį. Eltos darbą gerai įvertino užsienio kolegos 1924 m. Berne vykusioje Pirmojoje tarptautinių Europos telegramų agentūrų konferencijoje, kurioje M.Avietėnaitė iš 33 dalyvių buvo vienintelė moteris.

1926 m. Lietuvos URM kaip savarankiškas padalinys buvo įkurtas Spaudos biuras ir M.Avietėnaitė buvo paskirta jo viršininke, o 1938 m. Spaudos biurą reorganizavus į Spaudos departamentą tapo jo direktore. Šių institucijų uždaviniai buvo teikti užsienio valstybėms išsamią informaciją apie Lietuvą, jos politinį, ekonominį, kultūrinį gyvenimą. Reikėjo bendradarbiauti meno srityje, rengti parodas užsienyje, publikuoti informacinius straipsnius ir leidinius.

► **Magdalenos Avietėnaitės tautiškumo jausmas buvo labai stiprus ir lietuviybės reikalai jai visą gyvenimą buvo patys reikšmingiausi**

Užsienio spaudoje buvo publikuojami informatyvūs M.Avietėnaitės straipsniai. Ji pristatydavo Lietuvos meno parodas Barselonėje, Lježe, Stokholme, Kopenhagoje, Briuselyje, Geteborge, Čikagoje. Ypač sėkmingai Lietuva pasirodė 1937 m. pasaulinėje Paryžiaus parodoje „Meno ir technikos vieta šiuolaikiniam pasauliui“. Parodos rengimo komiteto pirmininkė buvo M.Avietėnaitė. Jos profesionalumo ir meninės intencijos dėka atrinkti eksponatai laimėjo net 58 apdovanojimus, tarp jų buvo keletas didžiųjų prizų.

Departamento direktorė buvo ir pasirengimo 1939 m. pasaulinei parodai Niujorke generalinė komisarė. Ta proga ji išleido bukletą anglų kalba, išsamiai pateikiantį Lietuvos istorinį kelią, jos meninį gyvenimą, parodos dalyvius. Parodoje buvo surengta Lietuvos diena.

Pasibaigus parodai, Niujorko burmistras M.Avietėnaitėi įteikė parodos aukso medalį ir suteikė Niujorko miesto garbės piliečio vardą.

Spaudos biuro, o vėliau Spaudos departamento žinioje buvo užsienio valstybių kultūros atstovų ir menininkų priėmimas Lietuvoje, parodų rengimas. Lietuvos žmonės turėjo galimybę susipažinti su užsienio valstybių kultūros gyvenimu, pamatyti užsieniečių dailininkų darbus.

M.Avietėnaitė buvo įvairiapusių interesų asmenybė. Ji priklausė Lietuvos istorijos, XXVII knygų mėgėjų draugijoms, vadovavo Lietuvos skautų sąjungai, Lietuvos kanklininkų draugijai, turėjo sukaupusi turtingą biblioteką, mėgo muziką, teatrą. Šeimos nesukūrė, liko ištikima vienintelei savo gyvenimo meilei Michaeliui. Buvo labai rūpestinga duktė, paskatino seserį Izabelę Gustainienę užsimti dainavimo studijomis, rėmė ją materialiai, kai ši mokėsi konservatorijoje Vokietijoje. Mylėjo ir rūpinosi sesers vaikais, buvo dukterėčios Valentinos krikšto mama. Liko abejinga prabangai ir turtams, nes didžiausiomis vertybėmis laikė dvasios turtus.

1940 m. birželį, kai dalis valstybės vyrų susitaikė su tragiška valstybės ir tautos lemtimi, M.Avietėnaitė, rizikuodama savo laisve ir saugumu, su kolege Elena Barščauskaite išnešė iš URM slaptas bylas ir perdavė jas Lietuvos archyvo vedėjui kunigui Juozapui Stakauskui. Parodė ne mažesnę drąsą gelbėdama Lietuvos aukso atsargas užsienyje. Kai Lietuva prarado nepriklausomybę, JAV įšaldė Lietuvos aukso atsargas. Maskvos emisarui Lietuvoje Dekanozovui spaudžiant, Justo Paleckio vyriausybė pareiškė protestą JAV ir reikalavo atiduoti

Nacių okupacijos metais M.Avietėnaitė buvo rezistentų gretose. Ji aktyviai bendradarbiavo antinaciniame laikraštyje „Į laisvę“, rašė jam straipsnius. 1944 m. vasarą, frontui priartėjus prie Kauno, M.Avietėnaitė pasitraukė iš Lietuvos. Jos turtas tilpo vienoje kuprinėje.

Iki 1947 m. glaudėsi karo pabėgėlių stovykloje Vokietijoje, dirbo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus, veikusio užsienyje, generaline sekretore. 1947 m., savo bičiulės Petro Klimo žmonos pakviesta, laikinai apsistojo Paryžiuje, o iš čia 1949 m. išvyko į JAV. M.Avietėnaitė iš karto įsitraukė į lietuvišką veiklą, buvo VLIK politinės komisijos narė, vertė į anglų kalbą visus šios organizacijos rengiamus dokumentus. 1949-1952 m. dirbo Detroito universiteto bibliotekoje, paskui metus dėstė sociologiją Anhersto kolegijoje. Paskutinė jos darbo vieta buvo prestižinė Šv.Širdies kolegija Manhatonvilyje. Joje mokėsi JAV elito atstovų dukros - Džono Kenedžio (John Kennedy) motina, dvi jo seserys. M.Avietėnaitės pareigos buvo bibliotekininke konsultantė. Kaip darbuotoja buvo labai vertinama, ir po 13 metų, atėjus pensijos amžiui (65 m.), Magdalena buvo pasiūlyta dirbti dar 7 metus, kas JAV daroma tik išimtiniais atvejais.

Išėjusi į pensiją, Magdalena apsigyveno vienuolių globojamuose senelių namuose Putname. Dalijosi pastoge su likimo drauge, žinoma Nepriklausomos Lietuvos katalikiškojo sparno moterų veikėja Magdalena Draugelyte-Galdikiene. Gyveno viename namelyje atskiruose kambariuose su bendra virtuve. Abi labai bičiuliavosi, jas siejo tautiniai idealai, kuriuos realizuoti siekė visą savo gyvenimą, atsiminimai apie Nepriklausomos Lietuvos laikus, bendrus pažįstamus. Kol leido silpsntantis regėjimas, tvarkė vienuolyno biblioteką, tęsė lietuvišką veiklą, kurios per visą gyvenimą JAV nebuvo apleidusi. Kiek leido kuklūs finansiniai ištekliai, rėmė lietuviškas organizacijas.

Didysis jos rūpestis ir širdies skausmas buvo sesers šeimos likimas. Kai po šešiolikos tremties metų I. ir V.Gustainiai iš tremties su vaikais grįžo į Lietuvą, seserys susirašinėjo. Magdalena visomis išgalėmis rėmė sesers šeimą materialiai. Per savo gyvenimą nesukaupė jokių turtų, nes jos gyvenimo kredo buvo dirbti Lietuvai, jos žmonėms, pagalba silpniam ir vargstančiam.

M.Avietėnaitė mirė 1984 m., eidama 93-uosius metus. Palaidota Putname, vienuolyno kapinaitėse. Ant kapo pastatytas jos pačios suprojektuotas kuklus paminklas, simboliškai išreiškiantis jos gyvenimo dramą. Kryžius su erškėčių vainiku - tai pavergta mylima Tėvynė Lietuva, į kurią jai nebuvo lemta sugrįžti, nuo kurios skyrė rūsčios ir audringos Atlanto bangos, lyg simbolizuojančios tamsiąsias XX a. istorijos jėgas, negailestingai niokojusias tautų ir žmonių likimus.

LIETUVOS POLICIJA

Šiaulių miesto savivaldybė

Panevėžio miesto savivaldybė

Plungės miesto savivaldybė